

nobenega človeka v celem okraju ni, kibi v bodoče le en vinar v to posojilnico vložil. Prebivalstvo je sito lažljivih obljub posojilnice in je izgubilo vsako znanje do nje ter njenih vodij.

Kakor čujemo, tečejo proti posojilnici v Šoštanj tožbe in eksekucije, realitete posojilnice v Šoštanju stojijo v prisilni razprodaji, denarja v posojilnici sploh več ni; splošno se javnost čudi, da posojilnica še ni naznanila konkurza, v kljub temu da se je že izjavila za pasivno z 200.000 K. Po mnenju izvedencev je posojilnica v bilanci za leto 1906—7 resnično došle svote za hranilne vloge umetno za 90.000 K zvišala; to se je zgodilo edino za pokritje v prejšnjih letih nastalih neradosti. Leta 1907 bil je dr. Mayer direktor, Ivan Vošnjak blagajničar, Miha Tajnik nadzornik, Ivan Lukman in Franc Rajšter pa nadomestnika. Nadzorništvo pa je imelo te-le člane: notar Vincenc Kolšek, Aloiz Trobaj, krčmar Miha Cerovšek in kovač Martin Hleb. Prava nganka je le, zakaj so v naštetih letih sestavljene sleparske bilance ostale revizorjem „Združne zveze“ v Celju neznane in neodkrite; pa tudi ta uganka bode kmalu rešena . . .

Zobna kréma

Ustna voda 17

Novice.

Naznanilo. Zaradi pomanjkanja prodatorja morali zopet jako veliko gradiva izpustiti, zlasti celo vrsto dopisov iz Koroškega in Štajerskega, nadalje politični pregled ter mnogo navadnih tedenskih novic. Somišljeniki! Delujte za list, kajti čimveč naročnikov bode imel list, tembolj bode se povečal in temlažje bode ustregel vsem zahtevam. Razširjajte „Štajerca“, kajti to je edini v resnici ljudski list v naših pokrajinah!

Vzroki podražanja mila. Če se zasleduje rast cen za toliščbo tekom zadnjih 10 let, pride se do zaključka, da se je podražilo skoraj za 100% olje iz palmovih jeder in kokosovih orehov, ki prideta poglavitno v poštev za izdelovanje najboljšega mila. Povprečno je stalo (za 100 kg cif. Hamburg) olje

	iz palmovih jeder	iz kokosovih orehov
		s Ceylona s Cochina
1903	57.—	56.25 61.75
1907	81.25	88.— 96.75
1910	93.75	97.— 102.25
1913	96.50	101.25 107.—

Ta rast cen za surovine je vzrok, da so se morale cene mila tekom zadnjih let večkrat zvišati, da so dosegle sedaj najvišjo stopnjo in da se podražujejo sedaj tudi boljši pralni praški, katerim se niso spreminjale do sedaj cene.

Vzrok za to izvanredno podražanje toliščbo leži v nenavadnem razvoju nemške in angleške industrije za margarino, ki porabi veliko množino olja iz palmovih jeder in kokosovih orehov in ga odtegne industriji z milom, ker ni tako ovirana v porabi hranilnih sredstev kakor pa avstrijske tovarne.

Smrt gospoda Eugena Maggi, Curih. Pred kratkem je bilo v časnikih čitati vest, iz katere se je obče sklepalo, da je umrl tovarnar čokolade in mlinski podjetnik Eugen Maggi, Curih, udeležen tudi pri Maggijevih podjetjih, katere izdelujejo in prodajajo znane Maggijeve jušne izdelke. Kakor smo izvedeli, ni bil gospod Eugen Maggi nikdar v kaki zvezi z Maggijevimi podjetji in toraj pri njih tudi udeležen ni bil.

Iz Spodnje-Štajerskega.

Ptujski „sokoli“, vrli junaki od kurjega prisa na črnogorski čepici pa do zadnjega roba njih „šneflauer“-hlačic, peljali so se preteklo nedeljo na dveh lojterskih vozovih v Frankovo. Prišli so ormožkemu Serneču in spuheljškemu Mihčetu na pomoč. Hoteli so te „ferdane mane fajerberkerje“ pohrustati in žrtvovati svoji slovensko kri za sodček pive iz Laškega kraja. Navdušeni so bili do skrajnosti in v jamaška njih prsa so dihala kakor kovaški meh. Ko jim je lojterski voz malo želodec in možgane pretresel, prišli so prašni in lačni v gozd, kjer je bila prvaška slavnost. In tam so našli — landarske bajonete. Za temi bajoneti so morali

pohlevno stati in jezičke držati in otopno na dolgo vrsto vozov z odrašenimi možmi v gasilniški uniformi zijati. Vbogi fantki, raje bi ostali doma, pri mami, pri piskru kofeta, nego da se pustite zlorabljati od advokatskih šribarjev v take smešne komedije. Ali res misliti, da se odrašeni človek vaših rdečih srajčic vstraši? Fantki, gasilci niso otroci! Ptujski „sokoli“ naj bodejo torej potolaženi. V mestu so se itak poskrili kakor ščurki in bili so tihi kakor ribe. In prav so imeli, kajti v Ptuj je prebivalstvo teh pobalinskih izzivanj že do grla sito!

Trgovec Fauland v Ptuj ima svoj lokal v nemški hiši in ima tudi precej nemških odjemalcev. On torej gotovo nima prav nobenega povoda, da bi se udeleževal kakšnje politično-prvaške gonje. V kolikor nam je znano, tega sam tudi ne stori; on stoji na stališču, da je trgovec in kot tak so mu vse politične stvari deveta briga. Tako saj govori g. Fauland. Zato pa se nam prav čudno zdi, da je njegov komi eden najprvih med ptujskimi „sokoli“. Nas seveda ne vznemirja mnogo, če se ta ali oni smrkolin liki maskari preobleče v garibalbinsko rdečo srajco. Ali naše somišljenike tudi ne more nikdo siliti, da bi si pustili postreči od takega komija, ki ob nedeljah v opični uniformi škandale dela. Tako stoji stvar! Preteklo nedeljo, ko so balkansko misleči prvaški fanatiki vpriporili v Frankovih protinopolitičnim, občekoristnim gasilnim društvam nesramno demonstracijo, peljalo se je tudi dvoje vozov s takimi rudečesrajčniki v Frankovo. In najbolj je izzival ravno omenjeni fantalin g. Faulanda. Fantičku se bode moralo enkrat ušesa naviti, da bode vedel, kako se mora obnašati na Štajerskem. Trgovcu Faulandu pa to gotovo v nobenem oziru ne bode koristilo. Treba bode enkrat malo energično v gotovo sršenovo gnezdo podregati, treba bode gotove nam dobro znane, čeprav doslej skrbno zatajene zadeve objaviti. Klin s klinom!

Lep duhovnik, kakor jih imamo v lavantinski škofiji žalibog v tako velikem številu, je prvaško-zagrizeni kaplan Karel Malajner v Velenju. Fant se je v črni šoli menda le prepeških manir in surovih psokov priučil. Zato si jemlje tudi „pravico“, igrati vlogo pouličnega napadalca in pobijalci. Zadnjič je v neki gostilni v Velenju prišel psovati na podli način nadučitelja nemške šole. Psoval je istakto v znanem prvaškem tonu nemško ljudsko šolo v Velenju, na kateri sicer kot katehet lepe kronice služi. Naposledjmu besede niso bile dovolj ojstre in tekel je za g. nadučiteljem, ki se mu je bil že umaknil, ter ga je dejansko napadel. G. nadučitelj je vsled tega potom šoštanjanskega advokata g. dr. Petritschek vložil tožbo zaradi žaljenja časti. Zdaj je pijanemu duhovniškemu prepečahu padlo srce v kuto. Prilezel je in milo prosil, da naj se mu njegovo surovost odpusti. Bal se je „ričeta“ v zaporu in fehtal, da naj se tožbo za božjo voljo umakne. No, Nemci so imeli bolj krščansko srce nego ta politikujoči duhovniški prepečač in odpustili so mu res, tako da mu ne bode treba v zaporu pokore delati. Kaplan Malajner pa mora v prvi vrsti 120 kron za nemški „Kindergarten“ v Velenju, nadalje pa vse sodniške ter odvetniške troške plačati. Poleg tega mora objaviti v „Štajercu“ ter v „Deutsche Wacht“ dvakrat častno izjavo, v kateri prosi milo za odpuščanje in se nadučitelju zahvaljuje, da je od tožbe odstopil. In zdaj vprašamo: ali ni to „čedni duhovnik“? Ali ne dela mnogo „časti“ duhovniški suknji? Res, škof ima s takimi popi lahko posebno veselje!

Sejem v Ptuj, dne 17. junija 1913 prignalo se je na živinski in konjski sejem 270 konjev ter 1050 kosov govede. Na svinjski sejemu dne 18. junija prignalo se je 794 svinj. Prihodnji konjski in govaji sejem se vrši dne 1. julija 1913, prihodnji svinjski sejem pa 25. junija 1913.

Mrliča so potegnili v bližini Marenberga iz Drave. Sodi se, da je mrtev železniški uradnik Kovač in St. Vida na Glani, ki je pri kopanju utonil.

Nesramnež. V Mariboru je fehtal pijani berač Libelt. Potem je pričel ljudi psovati in ko so ga policaji aretirali, se je z njimi stepel, tako da so ga morali okleniti.

Vjeti dezertjeri. V Ljubljani sta dezertjerita kanonirja A. Šerš in A. Ehm. Prišla sta do Maribora, kjer so ju orožniki zaradi tatvine koles zaprli.

Pazite na deco! V Lubični pri Celju prišel je 7 letni sinček posestnika Gornik do steklenice z jesihovo kislino. Mislil je, da je voda in je pričel piti. Takoj se je otrok zgrudil na tla. Smrtnonevarno poškodovanega so peljali v bolnico.

V vlak zdirjal je konj posestnika M. Brišnik v Šoštanju. Konj je bil tako hudo ranjen, da je poginil. Posestnik ima za 1000 K škode.

Požar. V Rečji pri Konjicah pogorela je parna žaga g. Krajca. Škode je za 16.000 K, v katero svoto pa 5—6 vagonov dil ni vračunjenih.

Iz Koroškega.

Pobegniti je hotel zaradi umora zaprti J. Ebner v Celovcu. Orožniki pa so ga kmalu zopet vjeli in sodnji vrnil.

Zapri so zaradi sepiarije podjetnika Jožefa Kröpl iz Strassburga.

Ustrelil se je v Moosburgu kolarski mojster A. Egartner.

Od doma zbežala je iz Beljaka 16letna hčerka hebanke Jank. Dekle je že večkrat izrazilo željo, odpeljati se v Ameriko.

Slepar. V kolodvorskem hotelu v Beljaku osleparil je neki neznanec natakario za 20 K.

Zgorel je v Treibachu z oljem naloženi železniški vagon.

Pazite na deco! 3 letni otrok deklet Bauer v Dreihofenu padel je v korito za vodo in je utonil. — V St. Johanu a. P. prišel je 11 letni šolar Joh. Lichtenegger pod voz. Deček je težko ranjen.

Obstreljen in težko ranjen je bil v prepiru pri Rastenfeldu fant E. Gruber.

V vodo skočila in utonila je v St. Vidu ob Glani 82 letna starica Ana Kanzian. Bržkone se je starki zmešalo.

Strela udarila je v Pachu v gospodarsko poslopje posestnika Rauter. K sreči ni zažgala. Pač pa je ubila 1000 K vredno kobilu.

Samomor? Iz Gradca je pobegnila neka 15letna Jožefa Zeissner. Iz Beljaka pisala je na svojo mati, potem je izginila. Sodi se, da si je deklica življenje vzela.

Književnost in umetnost.

„**Rundreise durch die Städte Hamburg, Kiel, Lübeck, Rostock, Stettin, Kopenhagen und deren Umgebung.**“ Pod tem naslovom izšla je nežna knjižica na 40 straneh, ki jo je izdalo društvo »Deutsch-Dänischer Verkehrsverband« in ki prinaša v zanimivih popisih kratote omenjenih mest. Knjižica obsega tudi 21 krasnih slik o pokrajinskih in arhitektoničnih krasotah teh velikih obmorskih mest. Dodane so tudi razven zemljevida opombe o potih in prometnih institucijah. Knjižico pa se dobi zastoj od firme F. W. Rademacher v Hamburgu ali od pisarn za tujski promet v mestih Hamburg, Kiel, Lübeck, Rostock, Stettin in Kopenhagen.

Koledar naprednega čebelarja za mesec juni.

(Piše Alojzij Križanič, Vel. Nedelja.)

Junij, mesec rojev, nam je v naših krajih odzvel veselje nad roji, ker v splošnem suša obvladuje; ne morejo torej čebeliče se tako razvijati, kakor je želeli. Vendar je v kljub suši tu in tam kateri, dasiravno slabši roj. V splošnem torej nas roji ne bodejo letos preveč razveseljevali, zlasti tam ne, kjer suša obvladuje.

Pri novih, naravnih ali umetnih rojih se mora v prvih štirinajstih dneh, kakor hitro mogoče, glede matične rodovitnosti in nje same prepričati, ali pravilno zalega jajca v kolobar ali ne, je sploh oprasena ali ne; mogoče je trtovka ali je pa znabiti sploh v panju ni. Izkušeni čebelar lahko vse to izven panja, torej na bradi spozna. Ako nesejo čebeliče polne, natlačene nožice cvetličnega prahu in se lepo vedejo, so zelo marljive, potem bodi brez skrbi, kajti matica je v redu in vse drugo v panju. Ako pa na nogah zelo malo ali nič ne nesejo, dasiravno, če je roj močen, močno izletujejo, je stvar zelo sumljiva, matica je trtovka ali je pa sploh ni. Kaj storiš?

Imaš več rojev, tedaj izreži iz močnega plemenjaka najbolj zreli matičnjak, ki je že pokrit, v ravno tako veliko odprtino satnika od imenovanega slabiča, ga tako vcepiš in s toplim nožem (klingo) lepo zalepiš, da matice ne pokončaš. Ko bode z matica izlegla v kakih treh do petih dneh, jo čebela z veseljem sprejmejo, in če je potem kakih osem dni lepo prijazno vreme, se